

บทที่ 4

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

จากการดำเนินการทดลองเพื่อศึกษาถึงผลการใช้โปรแกรมการฝึกแบบกลุ่มตามแนวทฤษฎีรู้คิดของเบคเพื่อลดภาวะซึมเศร้าของเด็กที่ถูกทารุณกรรม : กรณีศึกษาสถานสงเคราะห์เด็กหญิงจังหวัดสระบุรี โดยแบ่งเป็นกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุมนั้น ผู้วิจัยขอเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลตามหัวข้อต่อไปนี้

1. ลักษณะส่วนบุคคลของกลุ่มตัวอย่าง
2. ภาวะซึมเศร้าของกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม
3. ผลการทดสอบสมมติฐานการวิจัย ซึ่งมีดังต่อไปนี้

3.1 เด็กถูกทารุณกรรมที่เข้าโปรแกรมการฝึกตามแนวทฤษฎีรู้คิดหลังการทดลองมีภาวะซึมเศร้าลดลงกว่าก่อนการทดลอง

3.2 เด็กถูกทารุณกรรมที่เข้าโปรแกรมการฝึกตามแนวทฤษฎีรู้คิดหลังการทดลองและระยะติดตามผล 4 สัปดาห์ มีภาวะซึมเศร้าไม่แตกต่างกัน

3.3 เด็กถูกทารุณกรรมที่เข้าโปรแกรมการฝึกตามแนวทฤษฎีรู้คิดหลังการทดลองมีภาวะซึมเศร้าลดลงกว่าเด็กถูกทารุณกรรมที่ไม่ได้เข้าโปรแกรมการฝึกตามแนวทฤษฎีรู้คิด

3.4 เด็กถูกทารุณกรรมที่เข้าโปรแกรมการฝึกตามแนวทฤษฎีรู้คิดระยะติดตามผลมีภาวะซึมเศร้าลดลงกว่าเด็กถูกทารุณกรรมที่ไม่ได้เข้าโปรแกรมการฝึกตามแนวทฤษฎีรู้คิด

ส่วนที่ 1 ลักษณะส่วนบุคคลของเด็กถูกทารุณกรรม

ตาราง 3

ลักษณะส่วนบุคคลของเด็กถูกทารุณกรรมจำแนกเป็นกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม

ลักษณะส่วนบุคคล	จำนวน (คน)		
	กลุ่มทดลอง (n=10)	กลุ่มควบคุม (n=9)	รวม
อายุ			
12 ปี	1	5	6
13 ปี	4	2	6
14 ปี	3	1	4
15 ปี	2	1	3
ประเภท			
ถูกทารุณกรรมทางกาย	0	1	1
ถูกทอดทิ้งหรือปล่อยปละละเลย	5	3	8
ถูกทารุณกรรมทางเพศ	5	5	10
ระยะเวลาที่อยู่สถานสงเคราะห์			
ต่ำกว่า 1 ปี	2	1	3
1ปีขึ้นไป -2 ปี	3	2	5
2 ปีขึ้นไป	5	6	11
จำนวนรวม	10	9	19

จากตาราง 3 กลุ่มตัวอย่างที่เข้าร่วมการทดลองมีจำนวนทั้งหมด 19 คน แบ่งเป็น กลุ่มทดลอง 10 คนและกลุ่มควบคุม 9 คน กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่มีอายุระหว่าง 12 - 13 ปี แบ่งเป็นอายุ 12 ปีจำนวน 6 คน อายุ 13 ปี จำนวน 6 คน อายุ 14 ปี จำนวน 4 คนและอายุ 15 ปี จำนวน 3 คน ส่วนใหญ่เป็นประเภทถูกทารุณกรรมทางเพศ 10 คน ประเภทถูกทอดทิ้งหรือปล่อยปละละเลย 8 คนและถูกทารุณกรรมทางกาย 1 คน ระยะเวลาของการอาศัยอยู่ในสถานสงเคราะห์ ส่วนใหญ่ 2 ปีขึ้นไป 11 คน 1ปีขึ้นไป -2 ปี 5 คน และต่ำกว่า 1 ปี 3 คน

กลุ่มทดลองส่วนใหญ่มีอายุ 12 ปีจำนวน 1 คน อายุ 13 ปีจำนวน 4 คน อายุ 14 ปีจำนวน 3 คนและอายุ 15 ปีจำนวน 2 คนเท่ากัน โดยเป็นประเภทถูกทอดทิ้งหรือปล่อยปละละเลยและถูกทารุณกรรมทางเพศเท่ากันจำนวน 5 คน มีระยะเวลาของการอาศัยอยู่ในสถานสงเคราะห์ส่วนใหญ่ 2 ปีขึ้นไปจำนวน 5 คน ระยะเวลาของการอาศัยอยู่ในสถานสงเคราะห์ 1 ปีขึ้นไป -2 ปี และต่ำกว่า 1 ปีจำนวน 3 และ 2 คน ตามลำดับ

กลุ่มควบคุมส่วนใหญ่มีอายุ 12 ปีจำนวน 5 คน อายุ 13 ปีจำนวน 2 คน อายุ 14 ปีจำนวน 1 คนและอายุ 15 ปีจำนวน 1 คน ส่วนใหญ่เป็นประเภทถูกทารุณกรรมทางเพศจำนวน 5 คน ประเภทถูกทอดทิ้งหรือปล่อยปละละเลยจำนวน 3 คนและถูกทารุณกรรมทางกายจำนวน 1 คน ระยะเวลาของการอาศัยอยู่ในสถานสงเคราะห์ส่วนใหญ่ 2 ปีขึ้นไปจำนวน 6 คน ระยะเวลาของการอาศัยอยู่ในสถานสงเคราะห์ 1 ปีขึ้นไป -2 ปี และต่ำกว่า 1 ปีจำนวน 2 และ 1 คนตามลำดับ

ส่วนที่ 2 ภาวะซึมเศร้าของกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม

ตาราง 4

ระดับภาวะซึมเศร้าของกลุ่มทดลอง ในระยะก่อนการทดลองและหลังการทดลอง

		หลังการทดลอง		
		ไม่มีภาวะซึมเศร้า	ต่ำถึงปานกลาง	รุนแรง
ก่อนการทดลอง	ต่ำถึงปานกลาง	5	1	-
	รุนแรง	-	2	2

จากตาราง 4 พบว่า ระดับภาวะซึมเศร้าของกลุ่มทดลองในระยะหลังการทดลองมีภาวะซึมเศร้าลดลงจากระยะก่อนการทดลอง คือ จากระดับต่ำถึงปานกลางเป็นไม่มีภาวะซึมเศร้าจำนวน 5 คน และภาวะซึมเศร้าจากระดับรุนแรงเป็นระดับต่ำถึงปานกลางจำนวน 2 คน นอกจากนี้กลุ่มทดลองยังมีภาวะซึมเศร้าคงเดิมอยู่ในระดับต่ำถึงปานกลางจำนวน 1 คน และระดับรุนแรงจำนวน 2 คน

ตาราง 5

ระดับภาวะซึมเศร้าของกลุ่มทดลอง ในระยะหลังการทดลองและติดตามผล

		ติดตามผล		
		ไม่มีภาวะซึมเศร้า	ต่ำถึงปานกลาง	รุนแรง
หลังการทดลอง	ไม่มีภาวะซึมเศร้า	4	1	-
	ต่ำถึงปานกลาง	2	1	-
	รุนแรง	-	1	1

จากตาราง 5 พบว่าระดับภาวะซึมเศร้าของกลุ่มทดลองในระยะติดตามผลมีระดับภาวะซึมเศร้าลดลงจากระยะหลังการทดลอง คือ จากระดับต่ำถึงปานกลางเป็นระดับไม่มีภาวะซึมเศร้าจำนวน 2 คน และลดลงจากระดับรุนแรงเป็นระดับต่ำถึงปานกลางจำนวน 1 คน นอกจากนี้กลุ่มทดลองยังมีภาวะซึมเศร้าคงเดิมอยู่ในระดับไม่มีภาวะซึมเศร้าจำนวน 4 คน ระดับต่ำถึง

ปานกลางจำนวน 1 คน ระดับรุนแรงจำนวน 1 คน และมีจำนวน 1 คนที่มีภาวะซึมเศร้าเพิ่มขึ้นจากระดับไม่มีภาวะซึมเศร้าเป็นระดับต่ำถึงปานกลาง

ตาราง 6

ระดับภาวะซึมเศร้าของกลุ่มควบคุม ในระยะก่อนการทดลองและ หลังการทดลอง

		หลังการทดลอง		
		ไม่มีภาวะซึมเศร้า	ต่ำถึงปานกลาง	รุนแรง
ก่อนการทดลอง	ต่ำถึงปานกลาง	-	3	1
	รุนแรง	1	2	2

จากตาราง 6 พบว่า ระดับภาวะซึมเศร้าของกลุ่มควบคุมในระยะหลังการทดลองมีภาวะซึมเศร้าลดลงจากระยะก่อนการทดลอง คือ จากระดับรุนแรงเป็นระดับต่ำถึงปานกลางจำนวน 2 คน และภาวะซึมเศร้าจากระดับรุนแรงเป็นระดับไม่มีภาวะซึมเศร้าจำนวน 1 คน นอกจากนี้กลุ่มควบคุมยังมีภาวะซึมเศร้าคงเดิมอยู่ในระดับต่ำถึงปานกลางจำนวน 3 คน และระดับรุนแรงจำนวน 2 คน ส่วนอีก 1 คน มีภาวะซึมเศร้าเพิ่มขึ้นจากระดับต่ำถึงปานกลางเป็นระดับรุนแรง

ตาราง 7

ระดับภาวะซึมเศร้าของกลุ่มควบคุม ในระยะหลังการทดลองและติดตามผล

		ติดตามผล		
		ไม่มีภาวะซึมเศร้า	ต่ำถึงปานกลาง	รุนแรง
หลังการทดลอง	ไม่มีภาวะซึมเศร้า	1	-	-
	ต่ำถึงปานกลาง	1	1	3
	รุนแรง	1	-	2

จากตาราง 7 พบว่าระดับภาวะซึมเศร้าของกลุ่มควบคุมในระยะติดตามผลมีระดับภาวะซึมเศร้าลดลงจากระยะติดตามผลจากระดับต่ำถึงปานกลางเป็นระดับไม่มีภาวะซึมเศร้าจำนวน 1 คน และลดลงจากระดับรุนแรงเป็นระดับไม่มีภาวะซึมเศร้าจำนวน 1 คน นอกจากนี้กลุ่มควบคุม

ยังมีภาวะซึมเศร้าคงเดิมอยู่ในระดับไม่มีภาวะซึมเศร้า 1 คน ระดับต่ำถึงปานกลางจำนวน 1 คน ระดับรุนแรงจำนวน 2 คน และมีจำนวน 3 คนที่มีภาวะซึมเศร้าเพิ่มขึ้นจากระดับต่ำถึงปานกลาง เป็นระดับรุนแรง

ตาราง 8

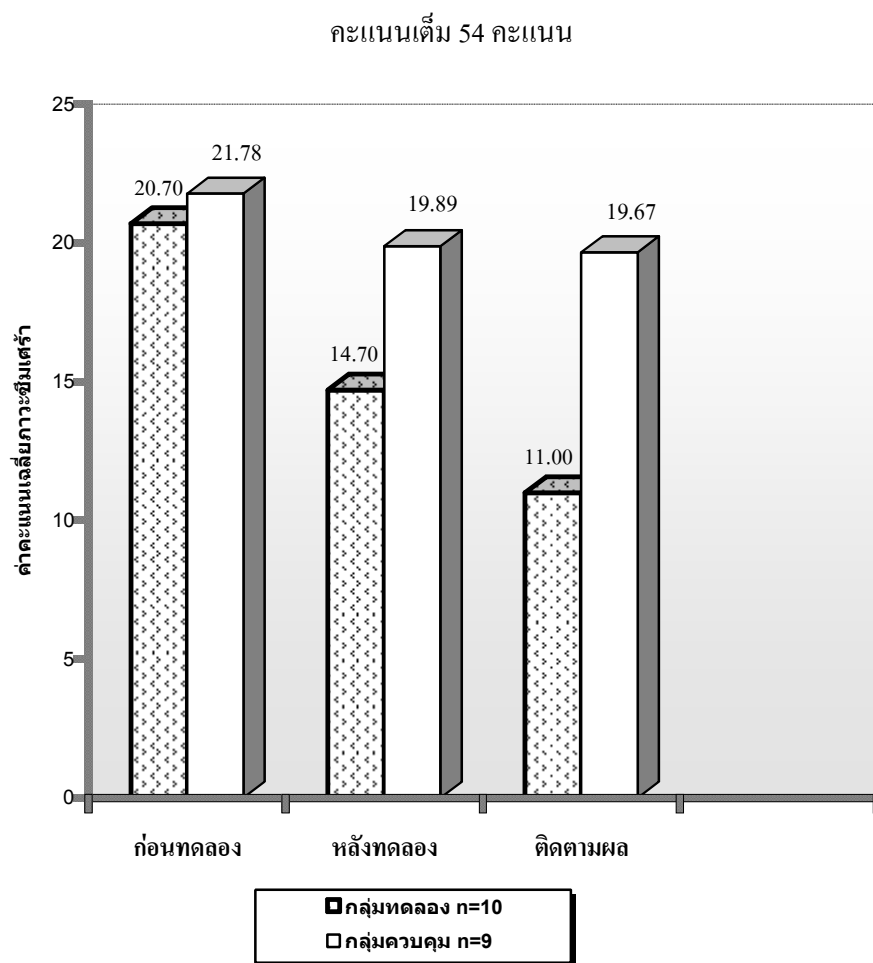
ค่าคะแนนเฉลี่ยภาวะซึมเศร้าของกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม ในระยะก่อนการทดลอง หลังการทดลองและติดตามผล

กลุ่มตัวอย่าง	ก่อนการทดลอง		หลังการทดลอง		ติดตามผล	
	M.	SD	M	SD	M	SD
กลุ่มทดลอง (n = 10)	20.70	4.08	14.70	6.62	11	7.69
กลุ่มควบคุม (n = 9)	21.78	4.27	19.89	4.73	19.67	8.93

จากตาราง 8 เมื่อเปรียบเทียบภาวะซึมเศร้าก่อนการทดลองทั้งกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุมมีค่าคะแนนเฉลี่ยภาวะซึมเศร้าอยู่ในระดับเดียวกัน คือ มีระดับภาวะซึมเศร้าระดับรุนแรง ในระยะหลังการทดลองพบว่า กลุ่มควบคุมในระยะหลังการทดลองและติดตามผลมีค่าคะแนนเฉลี่ยภาวะซึมเศร้าลดลงทั้งสองระยะใกล้เคียงกันคืออยู่ในระดับต่ำและปานกลาง ในขณะที่ค่าคะแนนเฉลี่ยภาวะซึมเศร้าของกลุ่มทดลองมีการเปลี่ยนแปลงลดลงในทุกระยะ โดยลดลงจากระยะก่อนการทดลองจากระดับรุนแรงเป็นระดับ ไม่มีภาวะซึมเศร้าทั้งระยะหลังการทดลองและในระยะติดตามผล

ภาพ 5

แผนภูมิเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยคะแนนภาวะซึมเศร้าของกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม ในระยะก่อน
การทดลอง หลังการทดลองและระยะติดตามผล

ส่วนที่ 3 การทดสอบสมมติฐานการวิจัย

ผลการทดสอบสมมติฐานที่ 1

สมมติฐานการวิจัยคือ เด็กถูกทารุณกรรมที่เข้าโปรแกรมการปรึกษาตามแนวทฤษฎีรู้คิด หลังการทดลอง มีภาวะซึมเศร้าลดลงกว่าก่อนการทดลอง

ตาราง 9

ผลการทดสอบคะแนนเฉลี่ยภาวะซึมเศร้าของกลุ่มทดลอง ในระยะก่อนการทดลองและหลังการทดลอง โดยใช้ *Wilcoxon Signed Ranks Test*

ระยะการทดลอง	<i>M</i>	<i>SD</i>
ก่อนการทดลอง	20.70	4.08
หลังการทดลอง	14.70	6.62

	จำนวน (คน)	ผลรวมของ ตำแหน่ง	Z	Exact Sig. (1-tailed)
ภาวะซึมเศร้า (ก่อน - หลัง)			2.81	.001**
ตำแหน่งที่เป็นลบ	0	0		
ตำแหน่งที่เป็นบวก	10	55		

** $p < .01$

จากตาราง 9 ต้องการเปรียบเทียบคะแนนเฉลี่ยภาวะซึมเศร้าของกลุ่มทดลองในระยะก่อนการทดลองและหลังการทดลอง ทดสอบโดยใช้ Nonparametric test ชนิด Wilcoxon Signed Ranks Test ได้ค่า $Z = 2.812$ ค่า Exact Sig.(1-tailed) = .001 น้อยกว่า .01 นั่นคือ เด็กถูกทารุณกรรมที่เข้าโปรแกรมการปรึกษาตามแนวทฤษฎีรู้คิดหลังการทดลอง มีภาวะซึมเศร้าลดลงกว่าก่อนการทดลอง อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 โดยเปลี่ยนจากระดับรุนแรง ก่อนทดลองเป็นอยู่ในระดับไม่มีภาวะซึมเศร้าหลังการทดลองเป็นไปตามสมมติฐานการวิจัยที่ 1 ดังนั้นจึงยอมรับสมมติฐานการวิจัยที่ 1

ผลการทดสอบสมมติฐานที่ 2

สมมติฐานการวิจัยคือ เด็กถูกทารุณกรรมที่เข้าโปรแกรมการปรึกษาตามแนวทฤษฎีรู้คิด หลังการทดลองและระยะติดตามผล 4 สัปดาห์ มีภาวะซึมเศร้าไม่แตกต่างกัน

ตาราง 10

ผลการทดสอบคะแนนเฉลี่ยภาวะซึมเศร้าของกลุ่มทดลอง ในระยะหลังการทดลองและติดตามผล โดยใช้ *Wilcoxon Signed Ranks Test*

ระยะการทดลอง	<i>M</i>	<i>SD</i>
หลังการทดลอง	14.70	6.62
ติดตามผล	11.00	7.69

	จำนวน (คน)	ผลรวมของ ตำแหน่ง	<i>Z</i>	Exact Sig. (2-tailed)
ภาวะซึมเศร้า (หลัง-ติดตามผล)			2.019	.047*
ตำแหน่งที่เป็นลบ	1	5.50		
ตำแหน่งที่เป็นบวก	8	39.50		
ค่าซ้ำ	1			

* $p < .05$

จากตาราง 10 ต้องการเปรียบเทียบคะแนนภาวะซึมเศร้าของกลุ่มทดลองในระยะหลังการทดลองและติดตามผล ทดสอบโดยใช้ Nonparametric test ชนิด Wilcoxon Signed Ranks Test ได้ค่า $Z = 2.019$ ค่า Exact Sig (2-tailed) = .047 น้อยกว่า .05 นั่นคือ เด็กถูกทารุณกรรมที่เข้าโปรแกรมการปรึกษาตามแนวทฤษฎีรู้คิดหลังการทดลองและระยะติดตามผล 4 สัปดาห์ มีภาวะซึมเศร้าแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยคะแนนภาวะซึมเศร้าของกลุ่มทดลองในระยะติดตามผลน้อยกว่าระยะหลังทดลอง โดยอยู่ในระดับไม่มีภาวะซึมเศร้า ไม่เป็นไปตามสมมติฐานการวิจัยที่ 2 ดังนั้นจึงปฏิเสธสมมติฐานการวิจัยที่ 2

ผลการทดสอบสมมติฐานที่ 3

สมมติฐานการวิจัยคือ เด็กถูกทารุณกรรมที่เข้าโปรแกรมการปรึกษาตามแนวทฤษฎีรู้คิด หลังการทดลอง มีภาวะซึมเศร้าลดลงกว่าเด็กถูกทารุณกรรมที่ไม่ได้เข้าโปรแกรมการปรึกษาตามแนวทฤษฎีรู้คิด

ตาราง 11

ผลการทดสอบคะแนนเฉลี่ยภาวะซึมเศร้าของกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม ในระยะหลังการทดลอง โดยใช้ *Mann Whitney Test*

	<i>M</i>	จำนวน (คน)	Mean Rank	W	Exact Sig. (1-tailed)
กลุ่ม				78	.037*
กลุ่มทดลอง	14.70	10	7.80		
กลุ่มควบคุม	19.89	9	12.44		

* $p < .05$

จากตาราง 11 ต้องการเปรียบเทียบคะแนนเฉลี่ยภาวะซึมเศร้าของกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุมในระยะหลังการทดลอง ทดสอบโดยใช้ Nonparametric test ชนิด Mann Whitney Test ได้ค่า $W = 78$ และค่า Exact Sig (1-tailed) = .037 น้อยกว่า .05 นั่นคือ เด็กถูกทารุณกรรมที่เข้าโปรแกรมการปรึกษาตามแนวทฤษฎีรู้คิดหลังการทดลอง มีภาวะซึมเศร้าลดลงกว่าเด็กถูกทารุณกรรมที่ไม่ได้เข้าโปรแกรมการปรึกษาตามแนวทฤษฎีรู้คิด อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยกลุ่มควบคุมมีภาวะซึมเศร้าระดับต่ำถึงปานกลาง กลุ่มทดลองไม่มีภาวะซึมเศร้า เป็นไปตามสมมติฐานการวิจัยที่ 3 ดังนั้นจึงยอมรับสมมติฐานการวิจัยที่ 3

ผลการทดสอบสมมติฐานที่ 4

สมมติฐานการวิจัยคือ เด็กถูกทารุณกรรมที่เข้าโปรแกรมการปรึกษาตามแนวทฤษฎีรู้คิดระยะติดตามผล มีภาวะซึมเศร้าลดลงกว่าเด็กถูกทารุณกรรมที่ไม่ได้เข้าโปรแกรมการปรึกษาตามแนวทฤษฎีรู้คิด

ตาราง 12

ผลการทดสอบคะแนนเฉลี่ยภาวะซึมเศร้าของกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม ในระยะติดตามผล โดยใช้ *Mann Whitney Test*

	<i>M</i>	จำนวน (คน)	Mean Rank	<i>W</i>	Exact Sig. (1-tailed)
กลุ่ม				73.5	.014*
กลุ่มทดลอง	11.00	10	7.35		
กลุ่มควบคุม	19.67	9	12.94		

* $p < .05$

จากตาราง 12 ต้องการเปรียบเทียบคะแนนเฉลี่ยภาวะซึมเศร้าของกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุมในระยะหลังติดตามผล ทดสอบโดยใช้ Nonparametric test ชนิด Mann Whitney Test ได้ค่า $W = 73.5$ และค่า Exact Sig. (1-tailed) = .014 น้อยกว่า .05 นั่นคือ เด็กถูกทารุณกรรมที่เข้าโปรแกรมการปรึกษาตามแนวทฤษฎีรู้คิดมีภาวะซึมเศร้าในระยะติดตามผล 4 สัปดาห์ลดลงกว่าเด็กถูกทารุณกรรมที่ไม่ได้เข้าโปรแกรมการปรึกษาตามแนวทฤษฎีรู้คิดอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยระยะติดตามผลของกลุ่มควบคุมมีภาวะซึมเศร้าระดับระดับต่ำถึงปานกลาง ระยะติดตามผลของกลุ่มทดลองอยู่ในระดับไม่มีภาวะซึมเศร้า เป็นไปตามสมมติฐานการวิจัยที่ 4 ดังนั้นจึงยอมรับสมมติฐานการวิจัยที่ 4